

NGÀNH NGÂN HÀNG GÓP PHẦN ĐƯA ĐẤT NƯỚC TIẾN VÀO KỶ NGUYÊN MỚI

 TS. BÙI THANH TUẤN *

● NGÀY NHẬN BÀI: 14/12/2024 ● NGÀY BIÊN TẬP: 28/12/2024 ● NGÀY DUYỆT ĐĂNG: 3/1/2025

ẢNH: ĐỨC TRUNG

* V04, BỘ CÔNG AN

Tóm tắt: Kỷ nguyên mới - kỷ nguyên vươn mình của dân tộc có đích đến là dân giàu, nước mạnh, xã hội xã hội chủ nghĩa, sánh vai với các cường quốc năm châu. Kỷ nguyên mới là kỷ nguyên của sự đột phá, phát triển tăng tốc ở tất cả các lĩnh vực của đời sống xã hội, trong đó có lĩnh vực ngân hàng. Ngành Ngân hàng tiếp tục khẳng định vai trò là huyết mạch của nền kinh tế và đáp ứng nhiệm vụ, yêu cầu đặt ra trong kỷ nguyên mới.

Từ khóa: Kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc, ngân hàng

THE BANKING SECTOR CONTRIBUTES TO BRINGING THE COUNTRY INTO A NEW ERA

Abstract: A new era - an era of prosperity and national growth aims at wealthy people, strong country, a socialist society, on par with the great powers of the five continents. The new era is an era of breakthroughs and development in all areas of social life, including the banking sector. The banking sector continues to affirm its role as the lifeblood of the economy and meet the tasks as well as requirements set forth in the new era.

Keywords: New era, era of national advancement, banking

TIỀN ĐỀ CƠ BẢN CỦA KỶ NGUYÊN MỚI - KỶ NGUYÊN VƯƠN MÌNH CỦA DÂN TỘC

“Kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc”¹ không chỉ xác định kỷ nguyên mới là kỷ nguyên vươn mình của dân tộc Việt Nam, mà còn là định hướng tư tưởng lớn, quan trọng cho sự phát triển của đất nước. Kỷ nguyên mới “là kỷ nguyên phát triển, kỷ nguyên giàu mạnh dưới sự lãnh đạo, cầm quyền của Đảng, xây dựng thành công nước Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Đích đến của kỷ nguyên vươn mình là dân giàu, nước mạnh, xã hội xã hội chủ nghĩa, sánh vai với các cường quốc năm châu. Ưu tiên hàng đầu trong kỷ nguyên mới là thực hiện thắng lợi các mục tiêu chiến lược đến năm 2030, Việt Nam trở thành nước đang phát triển, có công nghiệp hiện đại, thu nhập trung bình cao; đến năm 2045 trở thành nước xã hội chủ nghĩa phát triển, có thu nhập cao”². Đây là mục tiêu rõ ràng, phản ánh sự phát triển

mới về chất trên con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam, cụ thể hóa những giá trị: độc lập - tự do - hạnh phúc.

Mở đầu Kỷ nguyên vươn mình của dân tộc là thời điểm diễn ra Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng vào đầu năm 2026. Thời điểm này cũng đặt ra những đòi hỏi, yêu cầu lịch sử đặc biệt, nhất là sự quyết tâm, quyết liệt cũng như sự cộng hưởng của ý chí tự lực, tự cường, trí tuệ cùng với đồng lòng hành động từ các ngành, các cấp, các lĩnh vực để hiện thực hóa “khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc”, phát triển đất nước giàu mạnh, thịnh vượng, hùng cường trong điều kiện Đảng cầm quyền, xây dựng chế độ chính trị, xã hội mới, phù hợp với xu thế thời đại, mang lại ấm no, tự do, hạnh phúc cho nhân dân; từng bước vươn lên khẳng định vị thế, tầm vóc của Việt Nam trên trường quốc tế.

Kỷ nguyên vươn mình của dân tộc được kế thừa và tích lũy từ

những thành tựu lịch sử mà toàn Đảng, toàn dân và toàn quân ta đạt được trong cả quá trình từ khi thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam năm 1930 đến thắng lợi của Cách mạng Tháng Tám năm 1945 và những chiến công vĩ đại trong các cuộc kháng chiến chống xâm lược (1946 - 1975), nhất là những kết quả của 40 năm đổi mới (1986 - 2026). Sau gần 40 năm đổi mới, Việt Nam đã đạt được nhiều thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử; thể hiện rõ ý chí tự lực, tự cường và khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc. Đất nước ta trở thành nước đang phát triển có nền kinh tế tăng trưởng khá và thu nhập trung bình; từng bước xây dựng nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa. “Thế” và “lực” của đất nước ngày càng lớn mạnh; trong đó, sức mạnh tổng hợp quốc gia, vị thế và uy tín quốc tế của đất nước, niềm tin của nhân dân ngày càng được nâng cao. Hệ thống chính trị được xây dựng, củng cố vững mạnh; độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ và chế

¹Tổng Bí thư Tô Lâm phát biểu bế mạc Hội nghị Trung ương 10 và trong nhiều bài viết, phát biểu quan trọng như tại Lễ kỷ niệm 79 năm Ngày Quốc khánh nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (2/9/1945 - 2/9/2024) ở Nhà hát Hồ Gươm, Hà Nội và Hội nghị Thượng đỉnh Tương lai tại Trụ sở Liên hợp quốc ở New York, ngày 22/9/2024; phát biểu chính sách tại Đại học Columbia, Hoa Kỳ ngày 23/9/2024 và tại Đại học Trinity Dublin, Ireland ngày 02/10/2024...

²GS.TS. Tô Lâm: “Cơ sở định vị mục tiêu phát triển và định hướng chiến lược đưa đất nước bước vào kỷ nguyên mới”, báo Nhân dân, số 25193, ngày 01-11-2024, tr.2.

Trong kỷ nguyên mới, chuyển đổi số là một xu thế khách quan đối với tất cả các lĩnh vực trong đời sống, nhất là lĩnh vực ngân hàng

độ xã hội chủ nghĩa được giữ vững; chính trị ổn định, quốc phòng - an ninh được tăng cường; giáo dục, y tế, văn hóa, xã hội... có bước phát triển mới. Nhờ có nền tảng vững chắc, nền kinh tế Việt Nam đã thể hiện sức chống chịu đáng kể trong những giai đoạn khủng hoảng, như trong thời điểm đại dịch COVID-19. Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng khẳng định: “Những thành tựu đó là sản phẩm kết tinh sức sáng tạo, là kết quả của cả một quá trình nỗ lực phấn đấu bền bỉ, liên tục qua nhiều nhiệm kỳ của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta; tiếp tục khẳng định con đường đi lên chủ nghĩa xã hội của chúng ta là đúng đắn, phù hợp với quy luật khách quan, với thực tiễn Việt Nam và xu thế phát triển của thời đại; đường lối đổi mới của Đảng ta là đúng đắn, sáng tạo; sự lãnh đạo của Đảng là nhân tố hàng đầu quyết định mọi thắng lợi của cách mạng Việt Nam. Cương lĩnh chính trị của Đảng tiếp tục là ngọn cờ tư tưởng, lý luận dẫn dắt dân tộc ta vững vàng tiếp tục đẩy mạnh toàn diện, đồng bộ công cuộc đổi mới; là nền tảng

để Đảng ta hoàn thiện đường lối xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa trong giai đoạn mới”³.

“Thế” và “lực” được tích lũy, kế thừa từ những thành tựu lịch sử kể từ năm 1930 đến nay, nhất là sau gần 40 năm đổi mới và từ giá trị địa chiến lược đặc thù, cũng như vận hội lớn khi bước vào kỷ nguyên mới sẽ là tiền đề cơ bản để hiện thực hóa “khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc” và mục tiêu chiến lược 100 năm dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, 100 năm thành lập nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Tiền đề cơ bản này giúp nước ta vững bước đi lên đi thẳng vào hiện đại hóa đất nước, nhất là trong những lĩnh vực công nghệ cao, công nghệ số và quản trị quốc gia trên nền tảng chính phủ số, xã hội số, công dân số, tạo sự phát triển vượt bậc về kinh tế, văn hóa, xã hội, quốc phòng, an ninh và đối ngoại. Đây cũng là nét đặc trưng cơ bản của *Kỷ nguyên vươn mình của dân tộc*, cần sự “tranh thủ tối đa thời cơ, thuận lợi, đẩy lùi nguy cơ, thách thức, đưa đất nước phát triển toàn diện, mạnh mẽ, bứt phá và cất cánh”⁴.

LĨNH VỰC NGÂN HÀNG VỚI KỶ NGUYÊN MỚI

Trong những thành tựu lịch sử - tiền đề cơ bản đưa đất nước tiến vào kỷ nguyên mới, có sự đóng góp quan trọng của lĩnh vực ngân hàng. Từ những ngày đầu thành lập Ngân hàng Nhà nước vào năm 1951, ngành ngân hàng đã trải qua nhiều giai đoạn phát triển và chuyển mình. Đặc biệt, trong gần 40 năm đổi mới, lĩnh vực ngân hàng ở Việt Nam đã có những bước tiến vượt bậc và đóng góp quan trọng vào sự tăng trưởng của nền kinh tế, nhất là cùng với đất nước vượt qua khủng hoảng kinh tế - xã hội (năm 1996) và tình trạng kém phát triển (năm 2008).

Những năm gần đây, lĩnh vực ngân hàng là một trụ cột quan trọng trong việc giúp kinh tế vĩ mô của Việt Nam được duy trì ổn định và luôn tăng trưởng ở mức cao; lạm phát được kiểm soát, các cân đối lớn của nền kinh tế, an sinh xã hội, đời sống Nhân dân được bảo đảm. Ngân hàng Nhà nước đã tập trung hoàn thiện thể chế, cơ chế về tiền tệ, tín dụng;

³ Đảng Cộng sản Việt Nam: Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Nxb. Chính trị quốc gia Sự Thật, Hà Nội, 2021, tập I, tr.25-26.

⁴ GS.TS. Tô Lâm: “Cơ sở định vị mục tiêu phát triển và định hướng chiến lược đưa đất nước bước vào kỷ nguyên mới”, Tlđđ.

đẩy mạnh cải cách hành chính; điều hành chủ động, linh hoạt các công cụ của chính sách tiền tệ, nhất là điều hành tỉ giá linh hoạt, phù hợp; bảo đảm ổn định thị trường tiền tệ, góp phần cải thiện môi trường đầu tư, kinh doanh. Đáng chú ý, Ngân hàng Nhà nước đã tích cực xây dựng phương án, triển khai kết nối, khai thác thông tin dân cư tại Cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư, thẻ căn cước công dân gắn chip, tài khoản định danh điện tử (VNeID)...

Bên cạnh đó, Ngân hàng Nhà nước đã phát huy tốt vai trò điều hành, giữ vững sự ổn định, an toàn hệ thống các tổ chức tín dụng, tiếp tục quyết liệt cơ cấu lại hệ thống các tổ chức tín dụng. Theo đó, hệ thống các tổ chức tín dụng tiếp tục được củng cố; trong đó chú trọng xử lý nợ xấu, từng bước giải quyết vấn đề sở hữu chéo, lợi ích nhóm; nâng cao chất lượng tín dụng, hiệu quả kinh doanh, bảo đảm an toàn hệ thống. Cùng với đó, năng lực tài chính, quản trị... của các tổ chức tín dụng ngày một nâng cao để chủ động, tích cực cung cấp các khoản vay và hỗ trợ cho các dự án đầu tư, từ đó thúc đẩy sản xuất kinh doanh và mở rộng quy mô doanh nghiệp. Hơn nữa, các tổ chức tín dụng nỗ lực triển khai nhiều giải pháp về tín dụng, đa dạng hóa các sản phẩm, hướng tín dụng vào sản xuất, kinh doanh, lĩnh vực ưu tiên và các động lực tăng trưởng, nên có những đóng góp quan trọng trong việc phát triển các ngành kinh tế trọng yếu và giúp Việt Nam hội nhập sâu rộng

hơn vào nền kinh tế toàn cầu.

Với sự phát triển mạnh mẽ của hệ thống các tổ chức tín dụng, sự xuất hiện và gia tăng của các dịch vụ tài chính số, thanh toán không dùng tiền mặt được triển khai rộng khắp trên phạm vi cả nước, đáp ứng tối đa nhu cầu người dân và doanh nghiệp. Tỷ lệ người trưởng thành có tài khoản thanh toán đạt 87%; hiện có 9,13 triệu khách hàng sử dụng Mobile Money, trong đó 72% số khách hàng tại khu vực nông thôn, miền núi, vùng sâu, vùng xa, biên giới hải đảo. Các hạ tầng dùng chung như Hệ thống thanh toán điện tử liên ngân hàng, Hệ thống chuyển mạch tài chính và bù trừ điện tử, Hệ thống thông tin tín dụng quốc gia... thường xuyên được đầu tư, nâng cấp, bổ sung tiện ích, dịch vụ theo hướng đẩy mạnh ứng dụng công nghệ mới.

Với những thành quả cơ bản nêu trên, lĩnh vực ngân hàng đã góp phần tạo ra cơ sở, tiền đề quan trọng, nguồn lực to lớn để phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới - kỷ nguyên vươn mình của dân tộc. Trong kỷ nguyên mới, chuyển đổi số là một xu thế khách quan đối với tất cả các lĩnh vực trong đời sống, nhất là lĩnh vực ngân hàng. Sự phát triển mạnh mẽ của khoa học - công nghệ, kỹ thuật mới từ cuộc Cách mạng Công nghiệp lần thứ tư đã mở ra cơ hội lớn cho ngành Ngân hàng như tạo ra những sản phẩm dịch vụ ngân hàng số, thanh toán điện tử, các hình thức giao dịch không cần tiền mặt..., mở rộng hệ sinh thái số.

Điều này không chỉ giúp tiết kiệm thời gian, chi phí giao dịch cho người dùng mà còn góp phần thúc đẩy sự phát triển của nền kinh tế số ở Việt Nam. Do đó, ngân hàng được xác định là một trong tám lĩnh vực cần ưu tiên chuyển đổi số trước trong Chương trình Chuyển đổi số quốc gia. Đây là cơ sở giúp khu vực - ngân hàng duy trì sự ổn định, an ninh, an toàn; tạo ra nền tảng vững chắc trong quá trình chuyển đổi số; tiếp tục khẳng định vai trò là huyết mạch của nền kinh tế và đáp ứng nhiệm vụ, yêu cầu đặt ra trong kỷ nguyên mới.

Kỷ nguyên mới là kỷ nguyên của sự đột phá, phát triển tăng tốc ở tất cả các lĩnh vực của đời sống xã hội, trong đó có lĩnh vực ngân hàng. Theo đó, ngành Ngân hàng cần tăng cường công khai, minh bạch về thông tin và dịch vụ để hệ thống ngân hàng hoạt động lành mạnh, an ninh, an toàn, bền vững, góp phần xây dựng và phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới. Xây dựng và thực hiện hiệu quả các chính sách tín dụng phù hợp với các lĩnh vực mới nổi, cần ưu tiên phát triển kinh tế tuần hoàn, hạ tầng năng lượng, giao thông, y tế..., trong đó có chuyển đổi xanh, chuyển đổi số. Cùng với việc đáp ứng nhu cầu vốn tín dụng cho nền kinh tế; xác định hạn mức tăng trưởng tín dụng phù hợp với tình hình thực tiễn, cần thúc đẩy đổi mới sáng tạo, ứng dụng khoa học - công nghệ trong mọi hoạt động, nhất là phát triển hạ tầng thanh toán số quốc gia ♦

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

1. Đảng Cộng sản Việt Nam: Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Nxb. Chính trị quốc gia Sự Thật, Hà Nội, 2021, tập I
2. GS.TS. Tô Lâm: "Cơ sở định vị mục tiêu phát triển và định hướng chiến lược đưa đất nước bước vào kỷ nguyên mới", báo Nhân dân, số 25193, ngày 01-11-2024.
3. Nguyễn Đại Lai (2024), "Khái quát sự phát triển của hệ thống ngân hàng Việt Nam từ sau đổi mới năm 1986 đến nay và những đề xuất", <https://kinhtevadubao.vn/khai-quat-su-pha-t-trie-n-cua-he-thong-ngan-hang-viet-nam-tu-sau-doi-moi-nam-1986-den-nay-va-nhu-ng-de-xua-t-28992.html>.
4. Hồng Thiết (2021), "Tìm hiểu vai trò của hệ thống ngân hàng trong nền kinh tế", <http://www.thiduaikhenthuongvn.org.vn/dien-hinh-tien-tien-ngan-hang-nha-nuoc-70-nam-khong-ngung-doi-moi-va-phat-trien>.
5. ĐT (2023), "Ngành Ngân hàng đóng góp quan trọng vào phát triển kinh tế - xã hội", <https://tapchinganhang.gov.vn/nganh-ngan-hang-dong-gop-quan-trong-va-phat-trien-kinh-te-xa-hoi.htm>.